

Més arítmies a Moscou

Mentre Ieltsin torna a l'hospital i els banquers de Txubais s'enfronten amb els de Txernomirdin, el general Lèbed no para de guanyar suport popular.

El 1996 es va acomiadar de Rússia amb una sentència del geògraf Nikita Osiànikov: les escombraries químiques i nuclears que la vella indústria militar soviètica aboca a l'Àrtic provocaran un desastre ecològic que afectarà tota la humanitat.

Però de la catàstrofe anunciada per Osiànikov, amb prou feines si se n'han fet ressò els mitjans de comunicació internacionals. La premsa anglo-saxona, per exemple, s'ha estimat més de comentar l'índex d'inflació de desembre, un 1,4% —el més baix de l'era postsoviètica— i de presentar-lo com un gran èxit de la teràpia capitalista. Contrastant amb aquests comentaris elogiosos, l'Agència France Press destacava la imparable caiguda de la producció industrial que ha tancat l'any 1996: Rússia produeix ara un 60% menys que no l'any 1989. I en un sector clau com el de l'alimentació la davallada arriba al 80%.

“Volien un país de propietaris i han creat un país d'espoliats”. Aquest comentari l'han arribat a fer seu experts nord-americans com Michael Intrilegator. Aquest professor de la Universitat de Califòrnia ha recordat als neoliberals monetaristes que calia haver erigit “institucions sòlides que garantis sin la concurrència i el paper regulador de l'estat”.

Aquestes reflexions sensibilitzen ben poc o gens les elits i els grups de pressió que coexisteixen sota el cel protector del ieltsinisme. La lluita entre el cap de l'administració presidencial Anatoli Txubais i el primer ministre Víktor Txernomirdin ha demostrat de manera clara que darrere els egos polítics enfrontats hi ha interessos immensos i voluminoses fortunes: l'oligarquia financera que va engen-

ARXIU / EFE

drar Txubais amb les seves privatitzacions salvatges reula davant l'ofensiva de l'oligarquia, també financera però essencialment petrolera i industrial, aplegada al voltant de Txernomirdin i Gazprom. Txubais té al darrere set bancs. Txernomirdin el guanya: n'hi té onze. I utilitza un to gairebé nacionalista per recordar que els set banquers de Txubais, de l'elegant Gussinski al mafiós Berzovski, tenen un cognom acabat en “ki”. Són jueus. I això a Rússia equival encara a ser sospitós.

Ieltsin ha hagut de tornar a l'hospital. Mentrestant els sondatges palesen una davallada de la cotització del president (14% de suport) que realça encara més el nou ascens de Lèbed: 29% de suport (contra només el 10% de Ziugànov), ço que fa del general “l'home de l'any”, segons l'organisme oficial, Centre d'Estudis de l'Opinió Pública. La incògnita ara és de si el president aguantarà almenys dos o tres anys, que permetrien de preparar el recanvi. Perquè si ara s'escaigués la mort o la incapacitat

definitiva del president, només per la força es podria evitar la victòria de Lèbed a les urnes.

Mentrestant, Occident no sap ben bé per on començar la inajornable ampliació de l'OTAN cap a l'est. Fa unes setmanes semblava que el ministre d'Exteriors Primàkov estava disposat a negociar un tractat amb els atlantistes per assegurar la no instal·lació d'armes nuclears a la vora de les fronteres russes. De sobte un ministre de Defensa, Rodiónov (un home de Lèbed) i el diari de l'ex-Exèrcit Roig *Estrella Roja* han tornat a dir que no a l'arribada de l'Aliança. Un cop més han tornat incerteses i silencis dels quals només Iavlinski, liberal progressista, ha gosat parlar clar. I el que ha dit Iavlinski a les capitals occidentals és que, l'ampliació de l'OTAN, la immensa majoria dels russos la viurien com una nova humiliació. Una altra traïció que s'afegiria als sofriments que origina “l'immens poder d'una oligarquia criminal” —paraules de Iavlinski.

Llibert Ferri

L'arribada del capitalisme a Rússia ha fet caure de manera espectacular la producció en sectors clau com l'alimentació. Fins i tot alguns experts nord-americans han posat l'èmfasi en la precarietat de la situació de la gran majoria de la població russa.